

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.5.2014 г.
COM(2014) 263 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНТИТЕ**

**По-активно участие на частния сектор за постигането на приобщаващ и устойчив
растеж в развиващите се държави**

1. Въведение

1.1. Ролята на частния сектор в насърчаването на развитието

Намирането на достойна работа е широко възприемано като най-добрия начин за излизане от бедността. Частният сектор осигурява около 90 процента от работните места в развиващите се страни, което го прави основен партньор в борбата срещу бедността. Частният сектор е необходим и като инвеститор в устойчиво селскостопанско производство, за да може светът да се справи с предизвикателството да изхрани световното население, което ще достигне 9 милиарда души до 2050 г. Освен това, посредством инновации и инвестиции в решения, предполагащи ниски нива на въглеродните емисии и ефикасно използване на ресурсите, той ще има основна роля за осъществяването на прехода към приобщаваща екологична икономика. Като се има предвид потенциалът на частния сектор за създаването на приобщаващ и устойчив растеж в развиващите се страни, неговите представители, сред които бизнесът, финансови посредници, асоциации и организации на работниците и работодателите, са все по-дейни в сферата на развитието, както като източник на финансиране, така и като партньори на правителства, неправителствени организации (НПО) и донори.

1.2. Подкрепа на Европейския съюз за развитието на частния сектор: постигнати резултати и извлечени поуки

Европейската комисия работи в тясно сътрудничество с правителствата на развиващите се страни, за да им помогне да разработят и осъществят политики в подкрепа на развитието на частния сектор. Тя предоставя значително финансиране под формата на безвъзмездни средства за широк кръг от дейности, включително регуляторни реформи, изграждане на капацитет и предоставяне на услуги, свързани с развитието на бизнес, като се отделя специално внимание на укрепването на местните микро-, малки и средни предприятия. През последното десетилетие предоставяното от Комисията подпомагане за развитието на частния сектор възлиза средно на 350 милиона евро годишно. Това подпомагане, съчетано с помощта за развитие и частните инвестиции от държавите членки, превръща ЕС във важен участник в подпомагане на развитието на местния частен сектор в партньорските страни. Със създаването на регионални инструменти за смесено финансиране Комисията стартира също така разработването на нови механизми за изпълнение на целите за развитие на частния сектор. Стратегическото използване на безвъзмездни средства дава възможност на Комисията да осигури допълнително финансиране на развитието, насочено към инвестиции в инфраструктура, и да улесни достъпа до финансиране за микро-, малки и средни предприятия. ЕС започва също така да използва иновативни финансови инструменти, например гаранции, чрез които се насърчава отпускането от страна на търговските банки на заеми за МСП, и рисков капитал за инвестиции във фондове, които отпускат заеми или инвестират в проекти на МСП за енергийна ефективност. Разгръщането на смесеното финансиране в сътрудничество с институциите за финансиране на развитието също улеснява участието на частния сектор като източник на средства. Настоящото съобщение съдържа примери за осъществено вече успешно подпомагане от ЕС за развитието на частния сектор, които биха могли да послужат като вдъхновение за бъдещи действия.

Неотдавна беше направена оценка на подпомагането от страна на ЕС за развитието на частния сектор през периода между 2004 и 2010 г.¹, при която беше потвърден значителният принос на Комисията за развитието на частния сектор в партньорските страни и бяха очертани начини за подобряване на бъдещите програми и стратегии като: i) поставяне на по-голям акцент върху създаването на достойна работа; ii) внедряване на участието на частния сектор в цялото портфолио на ЕС, свързано с подпомагането; iii) по-ефективно насърчаване на работата по теми, имащи отражение върху всички сектори, като Програмата за достоен труд, заетостта сред жените и младите хора и правата на человека; и iv) повишаване на оперативната ефективност и ефекта от подпомагането, оказвано за развитието на частния сектор, чрез подобряване на анализите и измерването на резултатите.

2. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА ЗА УКРЕПВАНЕ НА РОЛЯТА НА ЧАСТНИЯ СЕКТОР С ЦЕЛ ПОСТИГАНЕ НА ПРИОБЩАВАЩ И УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ

Въз основа на постигнати вече резултати и извлечени поуки, както и на обратна информация, получена по време на консултациите със заинтересованите страни², в настоящото съобщение се предлага стратегическа рамка за укрепване на ролята на частния сектор при постигането на приобщаващ и устойчив растеж, Рамката съдържа две равнища, на които ЕС смята, че може да допринесе и да допълни ефективно действията на своите държави членки, на институциите за финансиране на развитието и на други партньори в областта на развитието.

Що се отнася до подпомагането на развитието на частния сектор, Комисията иска да продължи да бъде важен партньор на правителствата и на организацията за бизнес посредничество в развиващите се страни, за да допринесе за създаването на благоприятна бизнес среда и за развитието на местни предприятия, които са в състояние да създадат достойна работа, да генерират публични приходи и да използват възможностите, предлагани от интегрираните в световен мащаб пазари³. В този процес Комисията ще потърси нови начини за пълноценното използване на потенциала на частния сектор като партньор във финансирането, участник в изпълнението, консултант или посредник за по-ефективното и ефикасно оказване на подпомагане от страна на ЕС не само за развитието на местния частен сектор, но и в други области на сътрудничеството за развитие на ЕС, като устойчивата енергия, устойчивото селско стопанство и селскостопанска промишленост, цифровата и физическата инфраструктура, секторите с екологична насоченост и социалните сектори.

Отивайки отвъд идеята за частния сектор като партньор в сътрудничеството за развитие, предлаганата стратегическа рамка ще съдържа също така действия и инструменти, чрез които да се помогне на частния сектор да постигне положителни резултати, свързани с развитието, като част от неговите основни бизнес стратегии. Това

¹ Вж. http://ec.europa.eu/europeaid/how/evaluation/evaluation_reports/2013/1317_docs_en.htm.

² Консултациите по темите, отразени в настоящото съобщение, бяха проведени между ноември 2013 г. и февруари 2014 г. и в тях участваха държавите — членки на ЕС, партньорски правителства, местни органи, представители на частния сектор на европейско и местно равнище, социални партньори и НПО.

³ Тези действия са тясно свързани с дейностите в сферата на търговията и развитието, посочени в Съобщението относно търговията, растежа и развитието от 2012 г. [COM(2012) 22 окончателен], и се допълват от тях.

означава, че Комисията възнамерява да играе по-активна роля като сътрудник на дружествата в изпълнението на ангажиментите им в областта на развитието, например чрез насърчаване на отговорни инвестиции в развиващите се страни или в устойчиви вериги на доставка и модели на производство.

Тази стратегическа рамка е отразена в програмирането на помощта на ЕС за развитие за периода от 2014 г. до 2020 г. във връзка с националните и регионалните стратегии за развитие на частния сектор, като например съвместната работа на АКТБ и ЕС по нова рамка за сътрудничество за развитието на частния сектор в страните от АКТБ, на равнище „тематични програми“, в които темата за ангажимента на частния сектор присъства във всички сфери, както и в секторните действия, предназначени за включването на ангажимента на частния сектор в селското стопанство, устойчивата енергия, инфраструктурата, секторите с екологична насоченост и социалните сектори.

2.1. Принципи за укрепване на ролята на частния сектор в сътрудничеството на ЕС за развитие

Подпомагането от страна на ЕС за развитието на частния сектор и сътрудничеството му с частния сектор както на местно, така и на международно равнище ще се ръководят от ясни принципи, които допълват принципите за ефективност на помощта и имат за цел да вдъхновяват държавите — членки на ЕС, институциите за финансиране и другите партньори на ЕС в сферата на развитието за нови действия.

- **Поставяне на акцента върху създаването на заетост, приобщаването и намаляването на бедността.** Програмите и партньорствата трябва да бъдат изгответи по такъв начин, че да допринасят за намаляването на бедността, например чрез създаването на достойна работа и по-добри условия на труд, постепенното преминаване от сивата към официалната икономика или създаването на икономически условия за жените, момичетата, младите хора и уязвимите групи от населението.
- **Диференциран подход към частния сектор.** Дейността на частния сектор може да се осъществява под множество форми и се отразява на икономическото развитие по различен начин. Частният сектор е изключително разнообразен, като участниците в него варират от физически лица — предприемачи, до огромни мултинационални корпорации и финансови институции, от предприятия, носещи печалба на своите акционери, до предприятия със социална насоченост и сдружения и организации на работници и работодатели, ориентирани към човека. Представителите на частния сектор могат да развиват своята дейност на местно, национално, регионално или международно равнище, в селски или градски райони, в официалната или неофициалната икономика и в много различен контекст в зависимост от държавата. Всеки един от участниците в частния сектор се нуждае от различни условия и стимули, за да допринесе за развитието, което води до диференциирани подходи към подпомагането им и ангажимента им във връзка с развитието.
- **Създаване на възможности чрез пазарни решения.** Намесата на донорите не бива да нарушава пазарите, а трябва да се наблюде на използването на потенциала на помощта за развитие като катализатор за развитието на пазарите в партньорските държави. Налице е все още неизползван потенциал за създаването на бизнес възможности за местните предприемачи посредством програми, при които се

използват пазарни подходи за предоставянето на подпомагане, например чрез работа с местни предприятия в качеството им на партньори в изпълнението или доставчици на дейности и услуги, или във връзка със социални програми, при които се предпочита предоставянето на парични средства, а не на нефинансово подпомагане, тъй като допълнителната изгода от парите в брой е стимулирането на покупателната способност и следователно търсенето сред населението с ниски доходи.

- **Следване на ясни критерии при предоставянето на пряко подпомагане за частния сектор.** Използването на официална помощ за развитие е безспорно обосновано, когато става въпрос за намеса на макро- и мезоравнище, но тази помощ може да бъде ефективна и на микrorавнище за ускоряване на развитието на местните предприятия или за преодоляване на пазарни слабости и на ситуации, при които инвестициите са под оптималното. За да може обаче да се гарантира въздействие върху развитието, както и устойчивост на това развитие, а също така и за да се избегнат нарушения на пазара и да се ограничат до минимум рисковете, свързани с репутацията, и фидуциарните рискове, трябва да се прилагат ясни критерии в решението относно подпомагане на предприятия или финансови посредници посредством отпускането на преки безвъзмездни средства, предоставянето на субсидирани услуги за развитие на бизнеса или под формата на гаранции, застраховане или финансиране при преференциални условия. Европейската комисия изготви набор от критерии във връзка с такива решения. Тези критерии допълват правилата, съдържащи се във финансовите регламенти на Комисията⁴, и до голяма степен са приведени в съответствие със стандартите, прилагани от другите партньори за развитие (вж. каре 1).
- **Отчитане на различните обстоятелства на място и нестабилните ситуации.** От основно значение за осигуряването на максимално въздействие и постигането на максимална полза от подпомагането от ЕС е да се отчетат различните обстоятелства в съответните държави при изготвянето на помощта за развитието на частния сектор и да се определят приоритети според потребностите на партньорските държави, тяхното равнище на развитие и тяхната уязвимост. Необходими са конкретни подходи, особено по отношение на нестабилните държави и държавите, засегнати от конфликти, които спешно се нуждаят от работни места и икономически възможности за възстановяване на социалното единство, мира и политическата стабилност.
- **Поставяне на силен акцент върху резултатите.** Подпомагането за развитието на частния сектор и създаването на партньорства в него трябва да бъде съпътствано на всички равнища от усилия за разширяване на измерването и оценяването на резултатите от въздействието на намесите.
- **Съблюдаване на последователност на политиките в сферите, засягащи частния сектор в партньорските държави.** Освен гарантиралето на това, че действията във връзка с политиката на ЕС не оказват отрицателно въздействие върху перспективите за развитие на партньорските държави, приоритет ще продължи да бъде и тясното сътрудничество между съответните служби на

⁴ Регламент № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета и Делегиран регламент № 1268/2012 на Комисията относно правилата за прилагане на този регламент.

Комисията и с държавите — членки на ЕС, за да се осигури всеобхватен подход на ЕС и за да могат политиката за развитие и свързаните с нея други политики на ЕС да бъдат последователни и да се допълват взаимно. Съобщението на Комисията от 2012 г. относно търговията, растежа и развитието⁵ представя подходи, които показват постигането на тази цел във връзка с търговската и инвестиционната политика.

Каре 1: Критерии за подпомагане на участниците от частния сектор

- (1) **Измеримо въздействие върху развитието:** Подпомагането, предоставяно на частно предприятие или финансов посредник, трябва да допринася по икономически ефективен начин за постигането на целите за развитие като създаване на работни места, приобщаващ растеж с екологична насоченост и по-мащабно намаляване на бедността. За тази цел са необходими прозрачност във връзка с целите и резултатите и подходящи договорености във връзка с мониторинга, оценяването и измерването на резултатите.
- (2) **Допълване:** Без публично подпомагане частното предприятие не би предприело действия или инвестиции или поне не в същия мащаб по същото време, на същото място или при съблудаване на същите стандарти. Действието, за което се оказва подпомагане, не бива да изтласква настрана частния сектор или да заменя друго частно финансиране.
- (3) **Неутралност:** Подпомагането не бива да наруши пазара и следва да се предоставя посредством открита, прозрачна и справедлива система. То следва да има временен характер с ясно определена стратегия за приключването му. Подпомагането, което се предоставя заради пазарни слабости и свързани с тях рискове, не бива да води до спиране на усилията за регуляторни реформи, чрез които да се премахнат причините за пазарните слабости.
- (4) **Споделен интерес и съфинансиране:** Партньорствата с частния сектор трябва да се основават на ефективност на разходите, споделен интерес и обща отговорност за резултатите. Рисковете, разходите и ползите от един съвместен проект трябва да бъдат поделени справедливо.
- (5) **Демонстрационен ефект:** Действието, за което се оказва подпомагане, следва да има ясен демонстрационен ефект, който действа като катализатор за развитието на пазара чрез приобщаване на други участници от частния сектор с цел възпроизвеждане и увеличаване на резултатите, свързани с развитието.
- (6) **Спазване на социални, екологични и фискални стандарти:** Частните предприятия, получаващи подпомагане, трябва да докажат, че извършваните от тях операции отговарят на екологични, социални и фискални стандарти, в това число зачитане на правата на човека и правата на местното население, осигуряване на достойни условия на труд, добро корпоративно управление и специфични за конкретния сектор норми.

⁵ COM(2012) 22 окончателен.

2.2. Подпомагането за развитието на частния сектор като част от бъдещото сътрудничество на ЕС за развитие

2.2.1. Създаване на бизнес среда, която благоприятства поемането на инициативи от страна на частния сектор

Предоставянето на подпомагане за подобряване на средата за бизнес и инвестиции, особено за микро-, малките и средните предприятия, и укрепването на организациите за бизнес посредничество и подпомагане ще продължат да бъдат основните елементи на помощта на ЕС за развитието на частния сектор. Този подход може да стане по-ефективен чрез усъвършенстването на анализите за държавите и секторите с оглед подреждане на реформите по важност и чрез участието на частния сектор в ориентиран към действия публично-частен диалог при формулирането на политиките. Освен това Комисията се стреми да допринася за подобряване на наличните инструменти за изготвяне на политики с цел измерване и съпоставяне на качеството на бизнес средата в отделните държави.

Предвид ефективното съчетаване на реформите на бизнес средата с подпомагане за други аспекти на инвестиционната среда, като развитието на финансовите пазари, улесняването на търговията, управлението на миграцията и укрепването на правните и съдебните институции, Комисията ще търси полезни взаимодействия между оказваното от нея подпомагане за частния сектор, помощта за търговската програма, подпомагането на бюджета и асоциирания политически диалог с партньорските държави. Комисията е наясно, че за изграждането на национални институции и правни уредби, даващи възможност за по-ефикасно и по-справедливо функциониране на пазарите, са необходими добро управление и поемане на инициатива от страна на партньорските правителства. Тя е готова да предоставя подпомагане там, където е налице политическа воля за извършване на реформи, съпътствана от усилия за прилагането на международно договорени норми и насоки като Конвенцията на ООН срещу корупцията. Освен това Комисията ще използва по-ефективно анализа на политическата икономика при изготвянето на програмите за развитие на частния сектор.

В Парагвай финансирана от ЕС **програма за икономическа интеграция** подпомогна въвеждането на обслужване на едно гише във връзка с износа, благодарение на което времетраенето на административните процедури за износ на месо беше намалено от 40 дни на 50 минути, а броят на парагвайските предприятия износители нарасна с 500 % от 2004 г. насам, което доведе до значително увеличаване на износа.

В Тунис секторът на микрофинансирането не беше достатъчно развит — съществуваха само две дружества за финансни услуги, които обслужваха около 300 000 клиенти. Благодарение на водения с ЕС **диалог относно политиката** и в контекста на **съвместните донорски операции за подпомагане на бюджета**, предприети преди революцията, през 2011 г. правителството внесе изменения в правната и регуляторната уредба за националния сектор на микрофинансирането в съответствие с най-добрата международна практика, за да даде възможност на нови оператори да отговорят на неудовлетвореното търсене (изчислено на около 700 000 клиенти) на микрофинансиране от страна на уязвими групи.

Ограниченията пред растежа на частния сектор могат да произтичат не само от цялостната бизнес среда, но и от пропуски в инфраструктурата на подпомагането, които са специфични за съответната промишленост или сектор. Не всеки сектор или промишленост в една икономика имат еднакъв потенциал за увеличаване на производителността и за създаване на достойни условия за труд. Оказването на подпомагане на партньорските правителства не бива да произтича единствено от политическо искане, а трябва също така да е съобразено със съответен анализ на нереализираното сравнително предимство на страната. Следва да се даде приоритет на премахването на ограниченията в секторите, които имат най-голям потенциал да допринесат за растеж, при който водеща роля има частният сектор, и за създаване на условия за достоен труд в дадена държава.

Промишлените кълстери могат да бъдат подходящо средство за изграждане на стратегически обединения за предоставяне на подпомагане, насочени към конкретен сектор, и за осигуряване на достъп до глобалните вериги за създаване на стойност. Необходими са също така подходящи и предвидими регуляторни рамки, специфични за всяка промишленост, които да дадат възможност за намирането на ефективни и трайни пазарни решения за електрификация на селските райони, за устойчива градска електроенергия или за достъп до финансиране и инфраструктурни услуги като мобилни телекомуникации, вода, транспорт, енергетика и жилищно настаняване.

Действие1: Финансиране на консултантски услуги и на съвременни инструменти за анализиране с цел изготвяне на политики, за да се помогне на правителствата и организациите за бизнес посредничество да усъвършенстват националните разпоредби относно бизнеса и тяхното прилагане с цел повишаване на правната сигурност, подобряване на бизнес климата и намаляване на разходите за извършване на бизнес дейност.

2.2.2. Увеличаване на подпомагането за микро-, малките и средните предприятия в официалната и неофициалната икономика

За намесите на макроравнище и на отраслово равнище, целящи укрепване на бизнес средата, е необходимо допълнително да се предоставят подпомагане на мезо- и микроравнище за повишаване на производителността и ускоряване на инвестициите и създаването на достойни условия на труд. Акцентът ще бъде поставен върху подпомагането на микро-, малките и средните предприятия, които играят особено важна роля за създаването на работни места, за повишаването на производителността и за подобряването на условията на труд в неофициалната икономика. При предоставянето на подпомагане за развитието на предприятията Комисията ще използва във възможно най-голяма степен наличните бизнес посредници и доставчици на услуги, като по този начин ще вземе под внимание поуките, извлечени от създаването на собствени структури за подпомагане, които са свързани с високи административни разходи. Тя ще настърчава пазарни подходи, съгласно които бенефициерите от частния сектор ще поделят помежду си разходите, свързани с получената услуга.

Опитът на Комисията в подпомагането на европейските малки и средни предприятия може да се окаже полезен и за развиващите се държави. Например публичното

подпомагане, предоставяно от мрежата Enterprise Europe Network, може да се използва като модел и за насърчаване на сътрудничеството между малките и средните предприятия в развиващите се държави. Европейските дружества могат да допринесат за развитието на предприятията в партньорските държави посредством интегрирането на местни микро-, малки и средни предприятия в своите вериги на доставка, особено в секторите на селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, както и посредством трансфера на технологии, включително екологични инновации или решения за възобновяема енергия. Комисията работи също така съвместно с публични финансови институции по програми като Инициативата за малкия бизнес на ЕБВР, при която средства от ЕС се използват за консултантски услуги, специално насочени към конкретни сектори и държави. Необходимо е също така да се насърчава установяването на по-силно сътрудничество между дружествата от северното и южното полукълбо, например под формата на договорености за сдружаване във връзка с предоставянето на индивидуални консултации и обучение на работното място. Освен това Комисията ще използва сътрудничеството си за развитие с партньорските държави, за да укрепи националните системи за професионално образование и обучение в съответствие с търсенето на пазара на труда и уменията, от които се нуждаят предприятията от официалната и неофициалната икономика.

В контекста на **Програмата за растеж на предприятията** и предоставянето на консултантски услуги в сферата на бизнеса (Enterprise Growth Programme and Business Advisory Services (EGP-BAS) се предоставят консултантски услуги на малки и средни предприятия в държавите, участващи в Източното партньорство, като им се помага да развият и усъвършенстват своята дейност. До момента над 600 малки и средни предприятия са се възползвали от това подпомагане, вследствие на което една година покъсно впечатляващи 90 % от тях са увеличили оборота си със средно 43 %

В Танзания **Програмата за подпомагане на търговията и селското стопанство** (Trade and Agriculture Support Programme) е допринесла за подобряване на стандартите за качество и за увеличаване с 50 % на производителността по веригите за създаване на стойност в сферата на чая и кафето. Освен получаването на по-голям достъп до международните пазари нетният доход на дребните земеделски стопани е нараснал с поне 20 %, което се е отразило пряко на имотното състояние на домакинствата, на повишиването на жените, на осигуряването на по-добро образование за децата и на повишиването на продоволствената сигурност.

Предполага се, че между 60 и 80 % от предприятията в държавите с развиващи се икономики съществуват неофициално. Те представляват огромен потенциал за растеж и създаване на работни места и фактът, че действат неофициално, не трябва да ги изключва от подпомагане посредством предоставянето на помощ за развитие. Необходимо е съчетание от мерки, от една страна, за увеличаване на стимулите за включване в официалната икономика, подпомогнати от ефективни институции и правни системи, и за гарантиране на правата върху собствеността, особено когато става въпрос за земя, която може да се използва като обезпечение за получаването на заеми. От друга страна, трябва да се предприемат мерки за повишиване на производителността и подобряване на условията на труд в неофициалната икономика чрез осигуряването на по-безопасна работна среда и по-лесен достъп до пазари, финансиране, инфраструктура и социални услуги. Подходящ начин за предоставянето на подпомагане е посредством

обучение и укрепване на капацитета на организациите за неофициално подпомагане, като асоциации на производителите и организации за самоподкрепа, създадени от членувашите в тях. Кооперациите, предприятията със социална насоченост и други форми на дейност, организирана около човека, често имат водеща роля в осигуряването на достойни условия на труд, устойчив поминък и приобщаващи решения на социалните проблеми.

Действие 2: Съфинансиране на пазарни схеми за микро-, малки и средни предприятия за достъп до помощни услуги за бизнеса, предоставяни от местни доставчици, в това число организации за бизнес посредничество, инкубатори, неофициални организации за самоподкрепа и кооперации за повишаване на управлениските умения, технологичното ноу-хау и връзките с пазарите за микро-, малките и средните предприятия в официалната и неофициалната икономика.

Действие 3: Предоставяне на подпомагане за сдружения между дружества и съответни доставчици на обучение за разработването и изпълнението на програми за техническо и професионално образование и обучение, ориентирани към търсенето.

2.2.3. Участие на жените в предприемачеството и работния процес

Като част от подпомагането си за микро-, малките и средните предприятия и създаването на благоприятна среда за тяхното развитие Комисията ще обрне специално внимание на предприемачеството и трудовата заетост сред жените. Обикновено жените са слабо представени в бизнес общностите в развиващите се държави. Често това се дължи на различното законово третиране на мъжете и жените, които пречат на жените да започнат собствен бизнес, да притежават имущество и земя или да получат кредит и по този начин възпрепятстват равенството между половете. Комисията ще работи за установяването на нормативна уредба относно бизнеса, която взема под внимание въпросите, свързани с половете, и ще предприеме действия за удовлетворяване на специфичните потребности от обучение и подпомагане на жените предприемачи и работещите жени, за да могат настъпилите подобрения в образованието на момичетата да прераснат в реални икономически възможности за жените.

2.2.4. Увеличаване на достъпа до финансиране и задълбочаване на финансовото приобщаване

Липсата на достъп до капитали и подходящи финансови услуги е основна пречка, по-специално пред развитието на микро-, малките и средните предприятия. Комисията подпомага осигуряването на по-голям достъп до разнообразни финансови услуги както за домакинствата, така и за микро-, малките и средните предприятия, като намесите варират от укрепване на капацитета на финансовите посредници до предоставянето на капитал на местните банки за финансиране на микро-, малки и средни предприятия. В допълнение към това в бъдеще програмите ще бъдат съсредоточени върху използването на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) като инструмент за финансовото приобщаване на бедното население, особено в Африка, където благодарение на тези технологии вече се извършват съществени промени във финансовия сектор. Освен това ще се обрне специално внимание на моделите,

ориентирани към клиента, с цел стимулиране на приобщаващи услуги, свързани с кредити, спестявания, застраховане и плащания, и на това паричните преводи да бъдат по-евтини, по-бързи и по-сигурни, като паралелно с това ще се улеснят произтичащите от тях производствени инвестиции. Тези дейности ще бъдат допълнени от подпомагане, насочено към създаването на подходяща финансова структура и регуляторна рамка за финансовия сектор, за да се гарантират защита на клиентите, отговорно финансиране и дългосрочна стабилност на финансовата система.

В Южна Африка **Механизмът за рисков капитал**, създаден от правителството със средства от ЕС с цел насърчаване на участието на хора в неравностойно положение в икономиката, със специален акцент върху жените, е предоставил капитал или квазикапитал на 60 предприятия и е допринесъл за създаването на 7 000 работни места. MX Metal Shoppe, например, е получило подчинен заем в размер на 200 000 евро, който е дал възможност на дружеството да събере допълнително финансиране за закупуването на ново оборудване, да изпълни изискванията за оборотен капитал и да покрие първоначалните разходи по създаването. След 18-месечно функциониране в предприятието работят 52 неквалифицирани работници, а дейността му е печеливша и бързо се разства.

Посредством **Програмата за микрофинансиране АКТБ—ЕС** ЕС финансира проект за изграждането на капацитет в 12 институции за микрофинансиране в отдалечени райони в 12 африкански държави на юг от Сахара и в Хаити. Той помогна също така за създаването на 14 нови финансови продукта като кредити за изграждането на водни резервоари и плащането на училищни такси, срочни депозити и услуги по парични трансфери. Над 750 служители от институциите за микрофинансиране преминаха обучение, а 120 000 нови клиенти в селските райони получиха по-добър достъп до иновативни финансови услуги.

Съчетаването на безвъзмездни средства от ЕС с други източници на финансиране на развитието вече се доказва като успешен начин за по-голям достъп до финансиране, например чрез гаранционни механизми и средства за микрофинансиране. Ще бъде отделено по-голямо внимание на отпускането на финансиране за жените предпремиачи, на оказването на влияние върху финансирането на бизнес дейности от социално еество и инвестициите с голямо отражение⁶, както и на подобряването на достъпа до заеми и финансиране на капитал за МСП, които биват наричани „липсващото средно“, тъй като потребностите им от финансиране не могат да бъдат удовлетворени нито от институциите за микрофинансиране, нито от традиционните банки.

Действие 4: Стратегическо използване на безвъзмездните средства от ЕС, включително чрез механизми за смесено финансиране, за да се подобрят достъпът до заеми, финансирането на капитал, гаранциите и т.нар. „търпелив капитал“ за микро-, малките и средните предприятия и в държавите с висок риск и посредством финансиране на въздействието на предприятия със социална насоченост.

⁶ Например Пакетът на ЕИБ за финансиране на въздействието (Impact Financing Envelope), предназначен за държавите от АКТБ, който беше създаден като нов специален елемент на стойност 500 милиона евро в рамките на съществуващия Инструмент за инвестиции за АКТБ, е насочен към оказването на значително въздействие върху развитието, като основната цел е да се намали бедността чрез преодоляване на социалните и екологичните предизвикателства, пред които са изправени държавите от АКТБ, в това число създаване на достойни условия на труд, устойчивост на малките и селските предприятия, ограничаване на последиците от изменението на климата, продоволствена сигурност, достъп до основни ресурси като вода и енергия и икономическа и социална интеграция на жените и младите хора.

Действие 5: По-голямо подпомагане за приобщаващото финансиране, като се отдели специално внимание на финансовото приобщаване на жените, младите хора и населението на селските райони.

2.3. Включване на развитието и участието на частния сектор в сътрудничеството на ЕС за развитие

В повечето области, в които ЕС оказва подпомагане, съществуват възможности за засилване на ролята на частния сектор с оглед на постигането на приобщаващ и устойчив растеж. Частният сектор играе голяма роля в сектора на селското стопанство и селскостопанската промишленост, устойчивата енергия, инфраструктурата и социалния сектор и също така участва активно в сферата на околната среда, изменението на климата, миграцията, управлението на риска⁷, сировините⁸, природните ресурси, здравеопазването и фармацевтицата, устойчивия туризъм и прехраната. Комисията, в съответствие с политиките на партньорските правителства, ще изготви начини за по-доброто внедряване на целите за развитие на частния сектор в стратегиите за подпомагане и ще състави правила за използването на частния сектор като партньор в изпълнението и финансирането в тези сфери.

В този контекст може да се задели по-голям дял от механизмите на ЕС за смесено финансиране за целите на финансови инструменти като заеми, гаранции, инструменти за споделяне на риска и инструменти за капитал или квазикапитал. Основна цел на тези инструменти е да катализират частни инвестиции, които са доказали финансовата си жизнеспособност, но не водят до достатъчно финансиране от пазарни източници. Достъпът до финансиране и инструменти за споделяне на риска в развиващите се държави представлява също така важна предпоставка за инвеститорите от ЕС, които желаят да се впуснат на тези пазари. Това важи в особено голяма степен за сфери като строителството, включително транспорта, комуналните услуги и сградите, които се характеризират с големи първоначални инвестиции, излагане на висок риск и често нелоялна международна конкуренция, изискваща действия с цел осигуряването на равни условия.

2.3.1. Участие на частния сектор в сферата на устойчивата енергия

Действие 6: Увеличаване на предоставянето на рисков капитал посредством частни инвестиции за проекти за енергийна ефективност, възобновяема енергия и електрификация на селски райони в развиващите се държави след успешния пример на Световния фонд за енергийна ефективност и възобновяема енергия (GEEREF).

Създаване на механизъм за споделяне на риска съвместно с европейските институции за финансиране на развитието с цел увеличаване на частните инвестиции в проекти, свързани с енергията.

⁷ В Зелената книга относно застраховането срещу природни и причинени от човека бедствия [COM(2013) 0213 final] се подчертава ролята на застраховането при подпомагането на уязвими на бедствия развиващи се държави да създадат ефективни механизми за непредвидени случаи.

⁸ В съответствие с Инициативата за сировините от 2008 г. [COM(2008) 699].

2.3.2. Участие на частния сектор в сферата на устойчивото селско стопанство и селскостопанска промишленост

Действие 7: Създаване на връзки между земеделските стопани и пазарите посредством пазарни модели като инициативите, разработени в контекста на Всеобхватната програма за развитие на селското стопанство в Африка (ВПРСА).

Изграждане на капацитет на малките и средните предприятия в сферата на селскостопанската промишленост и на дребните земеделски стопани и увеличаване на техния достъп до финансиране, информация за пазарите и технологии.

Увеличаване на устойчивата местна и световна търговия със селскостопански продукти посредством подпомагане на обединенията на дружества, неправителствените организации, производителите, правителствата и други заинтересовани лица.

Разработване и финансиране на инструменти за управление на риска като застраховане по отношение на цените, метеорологичните условия и бедствията.

Подпомагане на приобщаващи публично-частни партньорства и бизнес модели, при които надлежно се вземат под внимание процеси като доброволните насоки за отговорно управление при ползване на земята, рибните ресурси и горите, отговорните инвестиции в селското стопанство и Африканската инициатива за политика относно земята.

2.3.3. Участие на частния сектор в секторите, свързани с инфраструктурата

Действие 8: Привличане на капитали и експертни знания от частния сектор за инвестиции в инфраструктура в развиващите се държави посредством регионални инструменти на ЕС за смесено финансиране като Фонда за финансиране на инфраструктура ЕС–Африка.

Стремеж към въвеждане в процедурите на ЕС за възлагане на обществени поръчки на договори за изготвяне, изграждане и експлоатация, както и на концепции за устойчивостта и разходите за жизнения цикъл.

Насърчаване на сътрудничеството във връзка с развитието и използването на космически технологии за устойчиво развитие посредством програми за научни изследвания, трансфер на технологии, изграждане на капацитет и съвместни бизнес инициативи, включително разработването на инфраструктура за сателитна навигация и услуги, свързани с наблюдението на Земята.

2.3.4. Участие на частния сектор в секторите с екологична насоченост

Действие 9: Насърчаване на предприемачеството и създаването на работни места с екологична насоченост посредством инициативата SWITCH TO GREEN, която се основава на положителния опит от програмата SWITCH-Asia и съчетава диалог относно политиката за създаване на благоприятни условия за发展ане на бизнес с екологична насоченост и съвместно финансиране на иновативни проекти, подпомагащи устойчиви модели и практики на потребление и производство в партньорските държави.

Подпомагане на управлението на защитени и други зони, чувствителни от гледна точка на биологичното разнообразие, посредством тематичната инициатива „Биологично разнообразие за живот“, която приобщава частния сектор към изготвянето и прилагането на схеми за плащания за екосистемни услуги, посредством осъществявано от общността управление на природните ресурси и посредством публично-частни партньорства.

2.4. Стимулиране на участието на частния сектор в сферата на развитието

2.4.1. Насърчаване на отговорни бизнес практики чрез политиката на ЕС за развитие

Местните и международните частни инвестиции в държавите с нисък и среден доход са нараснали повече от три пъти през последното десетилетие и понастоящем представляват над половината от финансовите ресурси, налични в развиващите се държави, надвишавайки значително официалната помощ за развитие⁹. Дори малка промяна в стратегиите за частни инвестиции може да предизвика значителни изменения в ефекта, който имат тези инвестиции в развиващите се държави.

Стратегията на ЕС за корпоративна социална отговорност¹⁰ предоставя добра основа за отговорното участие на европейски дружества в развиващите се държави. Комисията насърчава дружествата да спазват международно признати насоки и принципи, в това число Глобалния договор на ООН, Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, Тристранната декларация на Международната организация на труда (МОТ) за принципите относно мултинационалните предприятия и социалната политика, стандарта ISO 26000 с насоки относно социалната отговорност и Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за мултинационалните предприятия. Комисията е в процес на възприемането на основан на правата подход, при който всички права на човека се вземат предвид в сътрудничеството на ЕС за развитие, включително при подпомагането за развитието на частния сектор. Освен това тя очаква всички дружества да зачитат правата на човека. Дружествата, които инвестират или извършват дейност в развиващите се държави, следва да гарантират, че са установили политики за предотвратяване на корупцията и укриването на данъци, както и системи за оценяване на рисковете и ограничаване на евентуалните отрицателни последици на своите операции и вериги за създаване на стойност върху правата на човека, труда, опазването на околната среда и свързаните с бедствия аспекти, включително чрез пълноценно сътрудничество с правителствата, партньорите в сферата на социалния диалог и неправителствените организации. Спазването на стандарти в социалната и фискалната област и в сферата на околната среда се смята също така за предпоставка за съвместна работа на ЕС с частния сектор или за оказване на публично подпомагане за него. Използването на отговорни бизнес практики от страна на дружествата ще бъде засилено чрез насърчаването на

⁹ Съобщение на Комисията — „Към изграждането на цялостен и интегриран подход към финансирането на изкореняването на бедността и на устойчивото развитие след 2015 г.“ [COM(2013) 531].

¹⁰ Обновена стратегия на ЕС за периода 2011—2014 г. за корпоративната социална отговорност [COM(2011) 681 окончателен].

потребителско съзнание за устойчивите модели и практики на потребление и производство и поощряването на справедлива и етична търговия.

Доброволно полаганите от дружествата усилия за възприемане на по-отговорни и устойчиви бизнес практики следва да бъдат съчетани с по-голяма прозрачност на бизнеса и борба с корупцията, както и с усилия за поощряване на ратифицирането и ефективното прилагане на международните конвенции в сферата на труда и околната среда в политическия диалог на ЕС с партньорските държави и посредством търговската политика на ЕС. Сключени неотдавна търговски и инвестиционни споразумения на ЕС¹¹ също съдържат разпоредби относно въпросите, свързани с устойчивото развитие, а някои схеми на ЕС за автономни търговски преференции¹² са обвързани със зачитане на международно признатите права на човека и права в сферата на труда, както и на конвенциите за околната среда и доброто управление. Трябва да се отдели особено внимание на установяването на справедливи и прозрачни практики в областта на трудовата заетост и третирането на работниците мигранти.

Отговорните бизнес практики заслужават специално внимание и действия в определени промишлени сектори като минното дело и дърводобива, в които възможностите и рисковете, свързани с частни инвестиции в развитието, са изключително големи. Основавайки се на текущото подпомагане за инициативи като Инициативата за прозрачност на добивната промишленост (EITI), Кимбърлийския процес и Плана за действие на ЕС за правоприлагането, управлението и търговията в горския сектор (FLEGT), Комисията ще положи по-големи усилия за повишаване на прозрачността в добивните промишлености (petrol, газ и минно дело) и в сектора на горското стопанство, като даде възможност за ефективно използване на събраната от EITI информация, предоставена от дружествата относно техните плащания към правителствата за експлоатацията на природните ресурси като част от новите законодателни изисквания на ЕС за докладване за всяка държава поотделно. Освен това неотдавна бяха приети Съвместно съобщение относно отговорното извлечане на минерали с произход от засегнати от конфликти и високорискови зони и предложението за регламент, свързан с него¹³.

Действие 10: Насърчаване на международни насоки и принципи относно корпоративната социална отговорност посредством установяването на диалог относно политиката и на сътрудничество за развитие с партньорските държави и увеличаване на пазарните стимули за корпоративната социална отговорност при възлагането на обществени поръчки, както и посредством насищаването на устойчиво потребление и производство.

¹¹ Например Рамковото споразумение с Република Корея, подписано на 10 май 2010 г.

¹² Например схемата GSP+, съгласно която възползвашите се от нея най-слабо развити държави трябва да ратифицират и прилагат 27 международни конвенции и така да въведат в законодателството си минимални стандарти за труда, околната среда и борбата с корупцията, които предприятията трябва да спазват.

¹³ JOIN (2014) 8, 28.2.2014 г. и COM(2014) 111, 5.3.2014 г..

2.4.2. Постепенно увеличаване на мащаба на приобщаващите бизнес и пазарни решения за целите на развитието

За да може растежът да бъде приобщаващ, той трябва да създава икономически възможности, които благоприятстват устойчивия поминък, особено за бедните. Частният сектор може да допринесе пряко за приобщаващия растеж, като извършва икономически дейности, които имат непосредствено отражение върху бедните чрез увеличаване на икономическите им възможности като клиенти, от гледна точка на търсенето, и като производители, дистрибутори или работници, от гледна точка на предлагането. Много държави — членки на ЕС, вече работят съвместно с дружества за пилотното въвеждане на такива приобщаващи бизнес модели посредством различни програми за партньорство¹⁴. Комисията може да играе допълваща роля, като спомогне за изграждането на екосистема от местни институции за подпомагане на създаването на приобщаващи стопански дейности, използвайки програмите си за развитие на частния сектор. Освен това тя ще окаже подпомагане при размножаването и увеличаването на мащаба на успешни приобщаващи бизнес модели посредством укрепване на мрежите и платформите, които улесняват диалога и обмена на знания с частния сектор, осигуряват прозрачност на съществуващото подпомагане и възможности за финансиране и способстват за партньорствата между дружества, институции за финансиране, организации на работници и работодатели, неправителствени организации, донори и/или правителства.

Действие 11: Оказване на подпомагане при разгръщането на успешни приобщаващи бизнес модели и иновативни пазарни решения във връзка с проблеми, свързани с развитието, посредством укрепване на ориентирани към действия платформи и мрежи за частния сектор, които спомагат за обмена на знания, създаването на партньорства и постигането на съгласуване между бизнеса и останалите участници.

2.4.3. Улесняване на публично-частните партньорства и на сдруженията между множество участници

Партньорствата между публичния и частния сектор за изпълнението на проект или предоставянето на услуга, която традиционно се извършва от публичния сектор, могат да бъдат ефективно средство за осигуряването на по-надеждни и по-достъпни обществени блага и услуги за бедното население, като държавните средства се допълват от инвестиции от частния сектор. Строителният сектор и икономиката с ниски въглеродни емисии и ефикасно използване на ресурсите са примери за това, че европейският експертен опит, посредством публично-частни партньорства, може да предостави иновативни решения в области като възобновяемата енергия, екологичните сгради или инфраструктурни услуги (напр. водоснабдяване и канализация, управление на отпадъците и транспорт).

В тази област Комисията ще продължи да предоставя техническа помощ на публичните институции с цел засилване на административния им капацитет; ще създаде правни и

¹⁴ Например германската програма develoPPP, австрийската програма за икономически партньорства, програмата „Бизнес за развитие“ на SIDA или проекти по конкретни проблеми, създадени, наред с другите, от DFID и от нидерландското министерство на външните работи.

регулаторни рамки и насоки за публично-частните партньорства; ще насърчава механизмите за публично-частен диалог за търсенето на възможности за публично-частни партньорства и за поощряването на реформи в правната и регуляторната рамка; ще използва финансови инструменти за привличането на частно финансиране за инфраструктурни проекти чрез увеличаване на предназначените за частния сектор заеми и капиталови операции на допустими институции за финансиране посредством механизмите на ЕС за смесено финансиране. Тези действия трябва да бъдат допълнени от усилия, насочени към подобряване на експертните знания, прозрачността и управлението в публичния сектор, за да могат стимулите за печалба за представителите на частния сектор да съвпадат с публичните интереси.

С поглед отвъд класическите публично-частни партньорства в инфраструктурните сектори, Комисията ще подпомага нови форми на партньорства и сдружения с множество участници от страна на националните или местни органи, предприятията и неправителствените организации за развиващото на умения и предоставянето на основни услуги като достъп до устойчива и достъпна енергия, вода, здравеопазване и образование, а също и в сферите на селското стопанство и прехраната, особено в селските райони, на жените и на други групи в социална изолация.

2.4.4. Определяне на ролята и отговорността на частния сектор за изпълнението на програмата за глобално развитие

В съобщението на Комисията „Достоен живот за всички“¹⁵ се разглежда възможността за насърчаване на факторите за постигане на приобщаващ и устойчив растеж, включително предоставянето на основни услуги за човешкото развитие и създаването на достойни условия за труд, като една от петте приоритетни области, въз основа на които трябва да бъде изгответа програмата за глобално развитие след 2015 г. Тази програма ще даде адекватен отговор на предизвикателството за постигане на приобщаващ и устойчив растеж само ако в изгответянето ѝ участва и частният сектор. Комисията, работейки в тясно сътрудничество с държавите членки, ще участва пълноценно в определянето на ясна и активна роля на частния сектор в евентуалната рамка за развитието след 2015 г. Освен това тя споделя посоченото в заключителния документ от конференцията „Рио+20“, че активното участие на частния сектор може да спомогне за постигането на устойчиво развитие и прехода към приобщаваща икономика с екологична насоченост. Успоредно с това Комисията ще увеличи усилията си за изпълнение на ангажиментите относно ефективното публично-частно сътрудничество за развитие, които пое на срещата на високо равнище в Пусан, посветена на ефективността на помощта.

Действие 12: Приемане на Съвместната декларация относно публично-частното сътрудничество и активно участие в Партньорството за просперитет, което беше създадено от панела, посветен на частния сектор и развитието след срещата в Пусан (Busan Private Sector Building Block).

¹⁵ COM(2013) 92 final.

3. ПЕРСПЕКТИВИ: ИНСТРУМЕНТИ И ПРАВИЛА ЗА ПРЕВРЪЩАНЕТО НА ЧАСТНИЯ СЕКТОР В ПАРТНЬОР В СЪТРУДНИЧЕСТВОТО ЗА РАЗВИТИЕ

Комисията ще използва комбинация от намеси, произтичащи от нейните национални, регионални и тематични програми, за да разшири максимално прилагането на подхода си към развитието на частния сектор и за да използва потенциала на частния сектор като партньор в сътрудничеството за развитие. За реализирането на подхода и на посочените по-горе приоритети ще бъде необходимо да се адаптират съществуващите подходи и механизми и да се добавят нови такива към портфолиото от инструменти на ЕС за сътрудничество за развитие.

3.1. Рамка за структуриран диалог и съвместни действия с частния сектор

За да бъдат разбрани потребностите и ограниченията на частния сектор в дадена държава и за да се използва потенциалът на европейския частен сектор за участие в развитието и установяване на контакти с бизнеса в развиващите се държави, е необходимо пространство за публично-частно взаимодействие и сътрудничество. На местно равнище Комисията, посредством делегациите на ЕС, ще насърчава диалога относно приобщаваща политика с участието на публичния и частния сектор, като подпомага функционирането на наличните или нови механизми за диалог, например национални съвети за трудова заетост, труд или износ, и като участва в целенасоченото изграждане на капацитет на представителите на частния сектор, в това число търговски камари, социални партньори, организации, представляващи микро-, малките и средните предприятия, жените предприемачи и предприятията и работниците от неофициалната икономика, с цел увеличаване на техния принос към подобни механизми за диалог. Тя ще използва също така политическия си диалог с партньорските държави, за да се опита да засили желанието на правителствата и местните органи да участват в отворени дискусии с представители на частния сектор.

На европейско и световно равнище Комисията ще допринесе за установяването на рамка за диалог и ефективни съвместни действия с частния сектор, за предпочитане чрез засилване на съществуващите инициативи, включително създадения наскоро Форум за политиката относно развитието (ФПР)¹⁶, както и с оглед на по-голяма координация между отделните европейски платформи и програми. Също така ще се търси по-директно взаимодействие с дружествата и техните секторни сдружения посредством механизми за диалог на секторно равнище, за да се насърчат по-активното участие на частния сектор и възприемането на повече пазарни решения в сферите на устойчивото селско стопанство и селскостопанска промишленост, устойчивата енергия, инфраструктурата и социалната политика.

3.2. Мобилизиране на частни ресурси за целите на развитието посредством смесено финансиране

Според Комисията смесеното финансиране, съчетаващо безвъзмездни средства от ЕС и заеми или капитал от други публични и частни източници на финансиране, е механизъм от значение за привличане на допълнителни ресурси за развитието и за увеличаване на

¹⁶ ФПР беше създаден от Комисията като пространство за диалог между множество участници, където представители на местните органи, организации на гражданското общество и частния сектор могат да дадат своя принос за политиките и програмите на ЕС за развитие.

въздействието от помощта на ЕС. Посредством Платформата на ЕС за смесено финансиране в областта на външното сътрудничество Комисията работи съвместно с финансовите институции за засилване на катализиращия ефект от смесеното финансиране за привличане на по-голямо частно финансиране чрез по-активно използване на финансови инструменти като гаранции, капитал и други инструменти за споделяне на риска, насочени към инвестиции в инфраструктури. В този контекст Комисията проучва също така възможности за разширяване на обхвата на смесеното финансиране до нови сфери като устойчивото селско стопанство и социална политика и за улесняване на изпълнението на повече проекти със силно въздействие върху развитието на частния сектор като достъпа на МСП до финансиране чрез създаването на специални елементи за частния сектор в регионалните механизми за смесено финансиране.

3.3. Използване на политическата тежест на ЕС за подпомагане на приобщаващия и устойчив растеж

По време на консултациите за подготвяне на настоящото съобщение участниците бяха единодушни, че политическата тежест на ЕС представлява сравнително предимство, което трябва да се използва в по-голяма степен за подпомагане на целите за развитие на частния сектор. За тази цел Комисията ще се стреми да увеличи още повече положителните взаимодействия и ефекта от политиките и инструментите на ЕС върху развитието на частния сектор в сферата на търговията, предприятията, трудовата застост и други области.

Посредством диалог относно политиките воден с партньорските държави, както и в рамките на многострани форуми, Комисията, като се консулира с Европейската служба за външна дейност, ще продължи да се стреми към наследстването на ангажименти за прилагане на международно договорените принципи и насоки за отговорни бизнес практики в сферите на правата на човека и правата, свързани с труда, екологичните стандарти, борбата с корупцията и практиките по отношение на данъците. Освен това тя ще проучи по какъв най-добър начин да подхodi в контекста на политическия си диалог към въпроси като реформите на бизнес средата, които са от основно значение за развитието на инвестициите, иновациите и частния сектор, в това число правовата държава, борбата с корупцията, управлението на публичните финанси, фискалната реформа и ефективността и капацитета на публичните институции.

Накрая, Комисията ще продължи да търси взаимодействия между бюджетното подпомагане и преките интервенции, за да могат да бъдат постигнати целите за развитие на частния сектор. Чрез бюджетното подпомагане и свързания с него диалог относно политиките може да бъде оказана подкрепа за реформите на бизнес средата в партньорските държави, като се наследчат стабилността на макроикономическите рамки, разумното управление на публичните финанси, прозрачността и надзорът върху бюджета. Освен това сключването на договорености за конкретни реформи и въвеждането на показатели за резултатите, при които се акцентира върху развитието на частния сектор, могат да спомогнат за реформирането на бизнес средата.

Политическата тежест на ЕС зависи от способността на Комисията и държавите членки да мобилизират своите силни страни и капацитет в различни сфери и да работят съвместно, водени от обща стратегическа визия. Посредством по-добра координация

между донорите и съвместно програмиране ЕС ще действа единно и ще може да използва в по-голяма степен факта, че в повечето партньорски държави той е сред най-големите донори, предоставящи подпомагане за приобщаващо и устойчиво икономическо развитие.

Чрез увеличаване на инвестициите в развиващите се държави и по-активно участие в сътрудничеството за развитие частният сектор изпраща силен сигнал за важната роля, която може да има за установяването на приобщаващ и устойчив растеж в развиващите се държави. Представената в настоящото съобщение стратегия ще даде възможност на Комисията да улесни и ускори приноса на местния и европейския бизнес за постигането на осезаеми и положителни резултати в сферата на развитието на място.